

REFERAT Forebyggelsesudvalget (Nedlagt 31.12.2021) d. 30-01-2017

Mødedato Mandag d. 30. januar 2017 kl. 15:00

Mødested C3.17

Indholdsfortegnelse

Projekt "Tid til Læsning"	3
Arv til forebyggelse og/eller rehabilitering på hjerteområdet.....	5
Tobaksindsats.....	6
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	9

Punkt 1: Projekt "Tid til Læsning"

29.09.00-P20-1-17

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	x				x				

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I det følgende gives til orientering en kort beskrivelse af projekt "Tid til Læsning".

Projekt "Tid til Læsning" er initieret af Læseforeningen og er et modelprojekt, hvor også Ikast-Brande, Holstebro, Viborg og Horsens indgår som modelkommuner. Formålet er at udvikle og afprøve metoden "guidet fælleslæsning" som en metode til at fremme den mentale sundhed og forbedre livskvaliteten blandt psykisk sårbare borgere. Projektet evalueres i samarbejde med Aarhus Universitet.

Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler støtter projektet med 1,8 mio. kr.

Projektet afvikles i perioden fra januar 2017 og frem til april 2018.

Sagsfremstilling

Sundhed og Ældres deltagelse i projekt "Tid til Læsning" er afledt af det etablerede samarbejde med Herning Bibliotekerne om guidet fælleslæsning.

Tid til læsning

Projekt "Tid til Læsning" baserer sig på metoden guidet fælleslæsning, hvor der er fokus på at skabe gode læseoplevelser i små fællesskaber med plads til personlig indlevelse. "Tid til Læsning" handler om tid til fordybelse, til undren og til refleksion - med litteraturen som omdrejningspunkt.

Metoden guidet fælleslæsning udbredes i Danmark af den almennyttige, sociale forening Læseforeningen. Metoden er hentet fra engelske The Reader Organisation, der allerede er langt i formaliseringen af et samarbejde inden for "Arts & Health".

Projektet i praksis

"Tid til Læsning" ledes af Læseforeningen. Kommunernes rolle i projektet er, via de kommunale sundhedstilbud og lignende, at visitere borgere til læsegrupperne. Læsegrupperne faciliteres af særligt uddannede læseguides på de lokale biblioteker.

Alle læsegrupper har 6-8 deltagere, som mødes en gang ugentlig i et 10-ugers forløb. Hver kommune bidrager med to læsegrupper i foråret 2017, to i efteråret 2017 og to i foråret 2018.

Projektet vil i samarbejde med Aarhus Universitet blive evalueret i forhold til dets indvirkning på deltagerne i læsegrupperne. Målet er at evidensbasere og kvalitetssikre tilbuddet, så det kan indgå som et veldokumenteret tilbud til psykisk sårbare borgere.

Projekt "Tid til Læsning" sammenholdt med projekt "Kultur på Recept"

Indsats

I "Tid til Læsning" er der udelukkende fokus på metoden guidet fælleslæsning. I "Kultur på Recept" er der fokus på billedkunst, musik, litteratur og fælles kulturelle oplevelser, fx teater, koncerter og lignende.

Rekruttering

I "Tid til Læsning" rekrutteres borgerne via Herning Kommunes sundhedstilbud og via det åbne aktivitetstilbud på Skovlyset, Handicap og Psykiatri. I "Kultur på Recept" rekrutteres deltagerne via Beskæftigelsesafdelingen.

Det forventes, at erfaringer og viden fra de to projekter gensidigt vil kunne inspirere og kvalitetssikre indsatserne i projekterne.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Punkt 2: Arv til forebyggelse og/eller rehabilitering på hjerteområdet

29.00.00-A26-2-15

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	x							X	X

Øvrige sagsbehandlere: - Maria Laibach Halskov Christiansen

Resume

Forebyggelsesudvalget behandlede den 7. december 2015 (sagsnr. 37) sag om henvendelse fra Hjerteforeningen om modtagelse af en arv fra en person fra Herning. Oprindeligt var tanken at midlerne skulle blive hos Hjerteforeningen, men bliver alligevel overført til Herning Kommune, hvor de placeres under sundhedsfremme og forebyggelse.

Sagsfremstilling

Af testamentet fremgår det, at 1 mio. kr. skal anvendes til forebyggelse/rehabilitering i Herning-området.

Herning Kommune har holdt møde med Hjerteforeningen om anvendelsen af arven, og planen er at forebygge sundheden generelt for borgerne i Herning. Dette gøres ved at sikre tilbuddet "hjertemotion", som er Hjerteforeningens tilbud til hjertepatienter, med finansieringen af fysioterapeut, diætist og sygeplejerske til tilbuddet i fire år.

Herudover bruges der midler på forebyggende aktiviteter samt andre motionstilbud særligt målrettet mænd, som traditionelt er en målgruppe, der er svær at få adgang til. Aktiviteterne er fx spin-off på DRs programserie "Rigtige mænd", der kommer på DR1 i foråret 2017.

Med arven er det desuden muligt at løfte planerne i projekt "Naturens rige" op på et mere ambitiøst niveau, og opnå en stor synergieffekt og en markant kompetenceudvikling på tværs i Herning Kommune. Projekt "Naturens rige" er tidligere forelagt udvalget (sagsnr. 27 den 15. august 2016). Projektet handler om at skabe en bæredygtig sundhedsfremmeindsats omkring indretning af stier og naturområder. Med midlerne fra arven bliver det muligt at opgradere hjertestien omkring Gødstrup Sø med forskellige typer af naturudvikling, der gør, at stien kan udnyttes endnu bedre af både borgere og kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsestilbud. Naturudvikling kan indebære indkøb af fx motionsredskaber.

Projektet er udviklet i samarbejde med Hjerteforeningen Danmark samt Hjerteforeningens lokale frivillige.

Arven forventes anvendt over årene 2017 til 2020.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning,
at der meddeles indtægtsbevilling på 1 mio. kr. i 2017 på Serviceområde 19, Forebyggelse,
at der meddeles en udgiftsbevilling på hhv. 175.000 kr. i 2017, 660.000 kr. i 2018, 150.000 kr. i 2019 og 15.000 kr. i 2020 på Serviceområde 19, Forebyggelse.

Beslutning

Vedtaget som indstillet.

Punkt 3: Tobaksindsats

29.09.00-A00-4-14

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Anne Christmann Ramsgaard

Resume

Herning Kommune har succes med en rygestopindsats, hvor rygestopmedicin tilbydes i forbindelse med kommunal rygestoprådgivning til storrygere. Storrygere er rygere, der ryger over 15 cigaretter dagligt. Det er bevist, at rygestopmedicin i forbindelse med rygestoprådgivning er den mest effektive metode til et rygestop. Indsatsen er finansieret indtil udgangen af 2017 af satspuljemidler fra Sundhedsstyrelsen.

I sagen præsenteres fire forskellige scenarier for indsatsen i forhold til storrygere fremover.

Sagsfremstilling

Forebyggelsesudvalget orienteredes om tilsagn om midler til en styrket indsats på tobaksforebyggelsesområdet fra Sundhedsstyrelsen den 20. oktober 2014, punkt 36. Indsatsen handler om at tilbyde gratis rygestopmedicin i forbindelse med rygestoprådgivning.

Rygning er den største risikofaktor i forhold til langvarig sygdom og dødelighed. I gennemsnit dør en storryger 8- 10 år tidligere end en person, der aldrig har røget, og i perioden fra 2005 til 2009 skyldtes hvert fjerde dødsfald i Danmark rygning. Rygning øger risikoen for en lang række alvorlige sygdomme såsom lungekræft, hjerte- kar- sygdomme og kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL). Rygere har derfor et øget forbrug af sundhedsydelse end ikkerygere og oplever ifølge undersøgelser nedsat livskvalitet. Der er således et stort forebyggelsespotentiale i rygestopindsatsen.

Fra Sundhedsprofilen " Hvordan har du det? 2013" vides, at 9.200 borgere over 25 år i Herning ryger dagligt. Størstedelen af rygerne angiver, at de ønsker at stoppe.

Til og med 2014 var indsatsen på tobaksområdet i Herning Kommune rygestoprådgivning kombineret med et løbende "Kom og Kvit"-rygestoptilbud efter Kræftens Bekæmpelses koncept. Herudover var der en vis forebyggelsesindsats på folke- og erhvervsskoler og enkelte virksomheder. I 2014 søgte ca. 40 borgere hjælp hos Herning Kommune til rygestop.

I rygestopprojektet, hvor der tilbydes gratis rygestopmedicin, har der været stor efterspørgsel på tilbuddet i 2015 og 2016. Således har i alt 380 storrygere fra Herning Kommune fået hjælp til at opnå rygestop med tilbuddet. Efterspørgslen har været så stor, at Forebyggelsesudvalget på mødet den 8. februar 2016 besluttede at afsætte ekstra midler til indsatsen for at rumme de mange borgere, der ønskede rygestop.

Det er tydeligt, at gratis rygestopmedicin er en stor motivationsfaktor i forbindelse med ønsket om hjælp til rygestop. Herudover har et styrket samarbejde med alment praktiserende læger og sygehus omkring rekruttering af storrygere ved hjælp af elektroniske henvisninger øget deltagerantallet.

Kombineret rådgivning og medicinsk behandling fordobler succesraten i forhold til blot at tilbyde rådgivning. 66,3 % af deltagerne i indsatsen er således røgfri efter gennemførelse af tilbuddet. I projektet har Herning Kommune haft succes med at nå borgere med kort uddannelse og/eller uden tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der har været stor søgning til tilbuddet, og der har kun lige har været tilstrækkeligt med ressourcer til medicin til det antal borgere, der har deltaget. Der har derfor ikke været iværksat en særlig rekrutteringsindsats i projektperioden. Det vurderes, at der med en ekstra rekrutteringsindsats er mulighed for en markant større efterspørgsel blandt storrygere.

Projektet afsluttes den 31. december 2017. Projektet er lykkedes rigtig godt med at fokusere på social ulighed i sundhed i forhold til rygning. Der fremlægges fire mulige scenarier for Herning Kommunes indsats fremover.

Basisindsats

Herning Kommunes basisindsats på tobaksområdet er rygestoprådgivning og/eller gruppetilbuddet "Kom og Kvit" efter Kræftens Bekæmpelses koncept. I denne indsats ligger desuden en tobaksforebyggelsesindsats på folke- og erhvervsskoler samt på enkelte virksomheder.

Kapaciteten i basisindsatsen gør, at antallet af henviste borgere fra praktiserende læger og hospital, der er øget betydeligt under projektet, ikke kan imødekommes indenfor en rimelig tidshorizont. Der vil derfor efter projektets afslutning opbygges en venteliste, med mindre der iværksættes yderligere indsats. Erfaringsmæssigt er motivation for rygestop en vigtig forudsætning for succes, hvorfor en venteliste med mange måneders ventetid ikke er en optimal løsning.

Ca. 40 rygestoppere har tidligere afsluttet et rygestopforløb årligt.

Scenarium 1a "Rygestoprådgivning kombineret med fire ugers gratis rygestopmedicin"

Storrygere tilbydes gratis rygestopmedicin i fire uger i forbindelse med rygestoprådgivning. Der iværksættes ikke yderligere rekrutteringsindsats, men der fokuseres på at imødekomme de henvisninger, der kommer fra hospital og praktiserende læger samt de, der selv opsøger tilbuddet.

Baseret på erfaringer fra projektet forventes det, at ca. 200 borgere ønsker hjælp årligt, hvoraf størstedelen får gratis rygestopmedicin i fire uger. Det forventes, at 132 borgere stopper med at ryge med indsatsen.

Scenarium 1a er en fortsættelse af den eksisterende indsats i projektet.

Scenarium 1b "Rygestoprådgivning kombineret med fire ugers gratis rygestopmedicin og en ekstra rekrutteringsindsats"
Storrygere tilbydes gratis rygestopmedicin i fire uger i forbindelse med rygestoprådgivning. Der iværksættes en ekstra rekrutteringsindsats samtidig med, at der fokuseres på at imødekomme de henvisninger, der kommer fra hospital og praktiserende læger samt de, der selv opsøger tilbuddet.

Baseret på erfaring forventes, at 400 storrygere ønsker hjælp årligt, hvoraf størstedelen får gratis rygestopmedicin i fire uger. Det forventes, at 264 borgere stopper med at ryge ved hjælp af indsatsen.

Scenarium 1b vil kunne iværksættes efter projektafslutning den 31. december 2017 eller allerede nu, hvis der ønskes en ekstra rekrutteringsindsats. Der er fortsat projektmidler i 2017, men de dækker udelukkende udgifter til ca. 200 borgere.

Scenarium 2a "Rygestoprådgivning kombineret med otte ugers gratis rygestopmedicin"

Storrygere tilbydes rygestoprådgivning og gratis rygestopmedicin i op til otte uger. Der iværksættes ikke yderligere rekrutteringsindsats.

Baseret på erfaring forventes, at ca. 200 borgere ønsker hjælp årligt, hvoraf størstedelen får gratis rygestopmedicin i otte uger. 140 borgere forventes at stoppe med at ryge ved hjælp af indsatsen.

Scenarium 2a vil kunne iværksættes efter projektafslutning den 31. december 2017 eller allerede nu, hvis der ønskes en forlængelse af perioden, hvor der kan tilbydes rygestopmedicin med midlerne fra den nye satspulje.

Scenarium 2b "Rygestoprådgivning kombineret med otte ugers gratis rygestopmedicin og en ekstra rekrutteringsindsats"

Storrygere tilbydes rygestoprådgivning og gratis rygestopmedicin i op til otte uger. Der iværksættes yderligere en rekrutteringsindsats.

Baseret på erfaring forventes, at ca. 400 storrygere ønsker hjælp årligt, hvoraf størstedelen får gratis rygestopmedicin i otte uger. Det forventes, at 280 borgere stopper med at ryge ved hjælp af indsatsen.

Scenarium 2b vil kunne iværksættes efter projektafslutning den 31. december 2017 eller allerede nu, hvis der ønskes en yderligere rekrutteringsindsats og en forlængelse af perioden, hvor der kan tilbydes rygestopmedicin.

Økonomi

Nedenstående tabel viser udgifterne for Forebyggelsesudvalget ved valget af de fire scenarier.

Udgifter til storrygerindsats				
i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
1a - 4 ugers medicin og 200 deltagere		450	450	450
1b - 4 ugers medicin og 400 deltagere	420	870	870	870
2a - 8 ugers medicin og 200 deltagere	250	700	700	700
2b - 8 ugers medicin og 400 deltagere	710	1.160	1.160	1.160

Endelig ses i den sidste tabel, hvilket restbeløb Forebyggelsesudvalget har til rådighed, alt efter hvilket scenarium der besluttes.

Restpulje på SO19				
i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
1a - 4 ugers medicin og 200 deltagere	1.929	1.669	2.953	4.659
1b - 4 ugers medicin og 400 deltagere	1.509	829	1.693	2.979
2a - 8 ugers medicin og 200 deltagere	1.679	1.189	2.203	3.659
2b - 8 ugers medicin og 400 deltagere	1.219	249	823	1.819

Administrationen vurderer, at scenarium 1b, hvor der gives rygestopmedicin i op til fire uger og sættes en ekstra rekrutteringsindsats i værk, er det scenarium, der giver størst værdi for pengene, idet flest mulige storrygere får hjælp (og har en høj stoprate) for relativt få midler.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at scenarium 1b vælges som Herning Kommunes fremtidige indsats på storrygerområdet,
- at scenarium 1b iværksættes fra 2017,
- at der afsættes 0,420 mio. kr. i 2017 og 0,870 mio. kr. fra 2018 og i overslagsårene på SO19 til indsatsen.

Beslutning

Vedtaget som indstillet.

Punkt 4: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-1517-10

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Intet.